

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

رِيَاضَى
اُولَى دَبَسْتَانَ

١٣٩٥

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

ریاضی اول دبستان - ۲

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

احمد شاهورانی، علی ایرانمنش، محمدکاظم نایینی، محمدحسن بیزن زاده، محسن جمالی، سید جعفر شهابزاده، امین باشی‌زاده، حسین رودسری، بهمن اصلاح‌پذیر، سید اصغر جوادی، ناهید بریری، سعید قریشی، مینو رحیمی، طبیه حمزه‌بیگی، سمیه‌سادات میرمیثمی و وحید عالیان (اعضای شورای برنامه‌ریزی) خسرو داودی، آرش رستگار و وحید عالیان (اعضای گروه تألیف) - محمد دانشگر (ویراستار)

نام کتاب :

پدیدآورنده :

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :

مدیریت آماده‌سازی هنری :

شناسه افزوده آماده‌سازی :

نشانی سازمان :

ناشر :

چاپخانه :

سال انتشار و نوبت چاپ :

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹، ۰۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۰۹۲۶۶، ۰۸۸۳-۹۲۶۶

و بگاه : www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

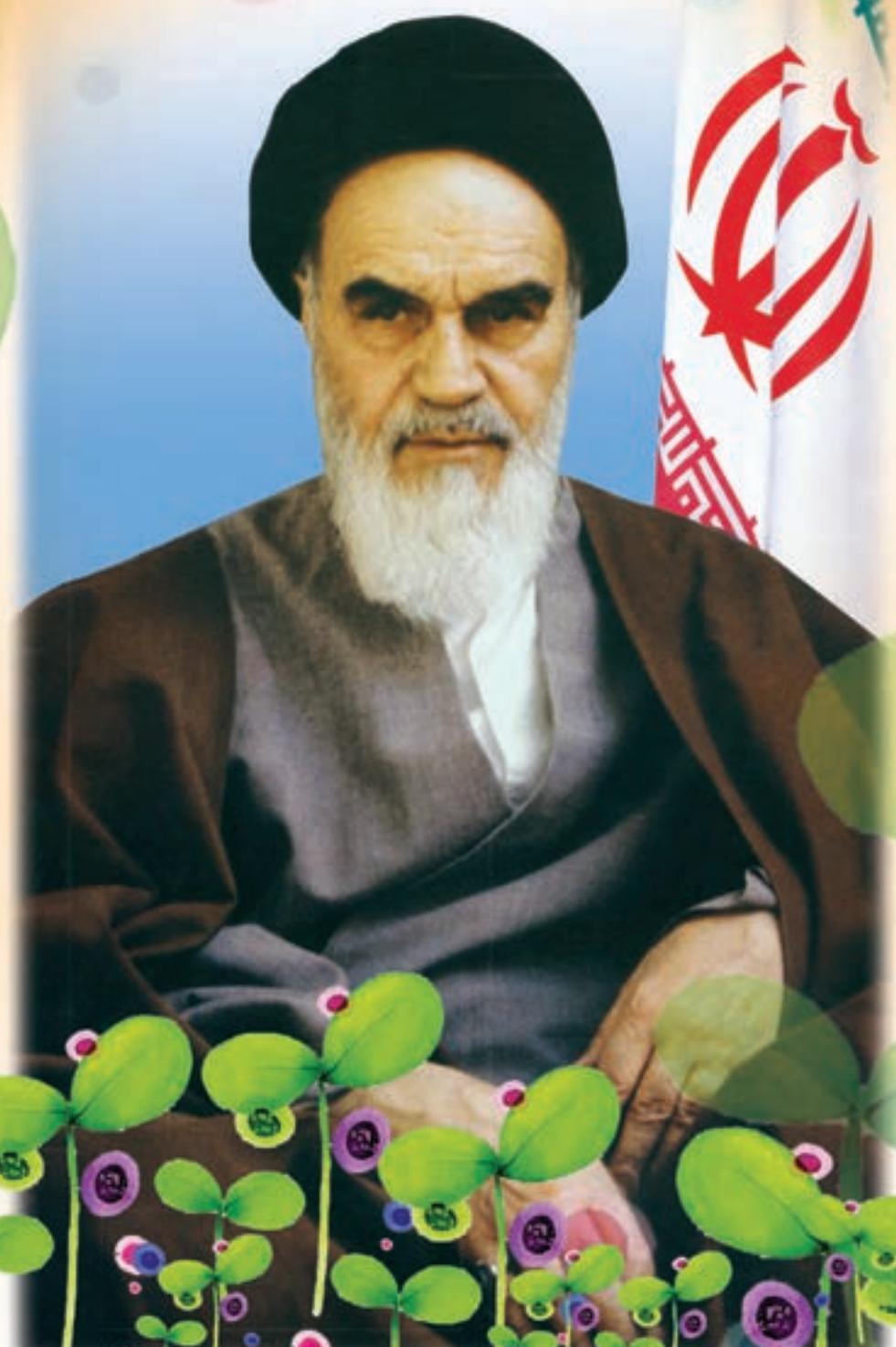
شرکت افتست «سهامی عام» (www.Offset.ir)

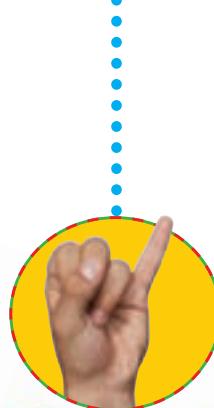
چاپ نشتم ۱۳۹۵

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلحیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نتاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

امام مریبان

سخنی با همکاران

خداآوند را سپاس می‌گزاریم که به ما توفيق داد تا در جهت بهبود و بهسازی روش‌های آموزش ریاضی در دوره‌ی ابتدایی و همچنین دستیابی به اهداف پیش‌بینی شده‌ی برنامه‌ی درسی ملی، با توجه به نیازهای دانش‌آموزان به تأليف كتاب جديد ریاضی پایه‌ی اول همت گماریم.

در اين كتاب تلاش شده است با روش‌های آموزشی جديد، دانش‌آموزان به فكر کردن ترغيب شوند و در يادگيري نقش فعال ايفا کنند. در عين حال مهارت‌هایي را بياوموزند که تواناني آنها را در حل مسئله تقويت می‌کند. در اين كتاب نگاه ما به رياضيات چند جنبه‌ی متفاوت دارد. از طرفی رياضيات يك هنر است که باید از لحاظ زيباييشناسی و حقیقت‌نمایي ارزش‌های نهفته‌ی خود را آشکار سازد. از طرف ديگر، اين درس ابزاری در خدمت بشر است که در تمام علوم بشری کاربرد و حضوری تعیین کننده دارد. همچنین رياضيات مقدمه‌ای است برای آموزش مجرّدات که الهيات را به ياد می‌آورد و به معارف عالم بالا شباهت دارد. آموزش رياضيات نه تنها اهرمي مؤثر برای رشد تفکر است؛ بلکه وسیله‌ای برای تعالي انسان از طريق ساختارهای شناختي و معرفتی او است که البته بدون تکيه بر معارف الهی و علوم توحیدی ميسر نخواهد شد.

سخنی دربارهٔ دانشآموزان

درس ریاضیات باید برای دانشآموز شادی‌بخش و لذت‌آور باشد و به وسیله‌ی آن احساس خوبی از توانایی‌های خود و دیگران به دانشآموز دست دهد. به دانشآموزان نشان دهد با همه‌ی تفاوت‌ها و اختلاف‌هایی که دارند، می‌توانند در کنار هم باشند و برای هم‌دیگر احترام فائیل باشند. دانشآموزان هم مسئولیت پذیرند و هم به دیگران، وقتی به کمک نیاز دارند، کمک و برای رسیدن به یک هدف مشترک همکاری کنند. با یکدیگر با صداقت رفتار نمایند و سادگی را پیشه‌ی خود سازند.

سخنی با والدین

پیشینه‌ی فکری و مهارت‌هایی که در ذهن دانشآموزان نهادینه شده، اجازه نمی‌دهد نظام آموزشی یکسانی که دانشآموزان با آن مواجه‌اند، ساختارهای شناختی یکسانی را به دست دهد. ذهن دانشآموزان مانند گل‌های رنگارنگی‌اند که از یک آب و خاک و خورشید بهره گرفته‌اند اما با یکدیگر در رنگ و بو تفاوت دارند و در برابر نظام یکسان آموزشی مهارت‌های مختلفی را کسب می‌کنند. این تنوع در زمینه‌های یادگیری دانشآموزان را می‌توان در سبک‌های یادگیری و ساختار انسان شناختی آنها خلاصه کرد.

جهت اطّلاع شما والدین محترم در هر صفحه‌ی کتاب توصیه‌ها و راهنمایی‌هایی نوشته شده است تا در صورتی که تمایل دارید فعالیت‌های یادگیری ریاضی فرزند خود را در منزل دنبال کنید؛ از این‌رو، تأکید می‌شود صرفاً در چارچوب توصیه شده اقدام نمایید.

توصیه‌هایی برای تدریس کتاب

۱- این کتاب ۲۵ بخش است. هر بخش با یک لوحه‌ی تصویری که دربرگیرنده‌ی مفاهیم کلی آن بخش است، آغاز می‌شود. به این ترتیب که هر بخش با نگاه کل به جزء شروع و تدریس هر صفحه با مراجعه به صفحه‌ی لوحه‌ی ذی‌ربط آغاز می‌گردد.

۲- تدریس هر صفحه را با استفاده از ابزار و اشیای ملموس شروع کنید؛ پس از آنکه مفهوم به قدر کفايت توسيط دانشآموزان تجربه شد، به صفحات کتاب درسی رجوع کنید.

۳- به سبک‌های مختلف یادگیری داشت آموزان توجه داشته باشید. در این کتاب تلاش شده است که برای سبک‌های متفاوت، فعالیت‌های گوناگون گنجانده شود اما به دسته‌بندی کردن داشت آموزان براساس سبک‌های یادگیری نیازی نیست و انجام فعالیت‌های پیش‌بینی شده کفایت می‌کند.

۴- در پایین هر صفحه توصیه‌هایی برای معلم و والدین به صورت کوتاه آمده است تا آموزگاران محترم و اولیای گرامی با اطلاع بیشتر با فرزند خود تعامل کنند، اما توصیه می‌شود کتاب راهنمای تدریس جهت کسب اطلاعات کامل‌تر و دقیق‌تر مطالعه شود.

۵- با توجه به مطالب ذکر شده در راهنمای تدریس و همچنین تجربه‌های عملی آموزگاران محترم امکان تشخیص سبک‌های مختلف یادگیری وجود دارد و به برگزاری آزمون برای جداسازی نیازی نیست.

۶- همه‌ی داشت آموزان به طور هم‌زمان به مهارت لازم در انجام یک فعالیت نمی‌رسند؛ بنابر این نباید فرصت یادگیری را از آنها سلب کرد و برای رسیدن به هدف نهایی باید به قدر کفایت صبور باشیم.

۷- نماد کلاس () توصیه برای آموزش بهتر مفاهیم توسيط معلمان است.

۸- نماد خانه () توصیه برای والدین جهت تعمیق‌بخشی به مفاهیم است.

۹- در بعضی از صفحات کتاب دو هدف در نظر گرفته شده است. هدف اول که مرتبط با فعالیت اول است با نماد () و فعالیت دوم با نماد () مشخص شده است.

